



Samen maken we het verschil

Coalitieakkoord Nieuwegein 2018 - 2022

Mei 2018



**GROEN
LINKS**



Samen maken we het verschil

Coalitieakkoord Nieuwegein 2018 - 2022

Mei 2018

Inhoud

1. Inleiding	1
2. Wonen	2
3. Sociaal Domein	3
4. Onderwijs	4
5. Veiligheid	5
6. Duurzaamheid	6
7. Openbare ruimte & Leefbaarheid	6
8. Sport, recreatie, cultuur & evenementen	7
9. Economie & werkgelegenheid	8
10. Natuur	9
11. Bereikbaarheid & mobiliteit	9
12. Omgevingswet	10
13. Dienstverlening & organisatie	11
14. Financiën	11

1. Inleiding

Voor u ligt het coalitieakkoord 2018 – 2022 voor de gemeente Nieuwegein. Het is een akkoord op hoofdlijnen geworden. Daarmee regelen we wat nodig is, maar laten we ook ruimte om met de raad en de stad het gesprek aan te gaan over belangrijke vraagstukken. Enerzijds ambitieus en ondernemend, anderzijds een uitnodiging aan alle Nieuwegeinse om in een gezamenlijke zoektocht (en verantwoordelijkheid) de goede dingen voor Nieuwegein te doen.

De afgelopen jaren is er al veel veranderd en de wereld blijft snel veranderen. De gedachte dat de gemeente 'het allemaal wel regelt', is achterhaald. Alleen samen maken we het verschil: we zijn met alle betrokkenen 'eigenaar' van onze maatschappelijke vraagstukken. Dat vraagt om een andere manier van samenwerken. Steeds opnieuw kijken wat wel en niet werkt. Steeds weer samen optrekken in de probleemanalyses, de zoektocht naar de beste oplossingen én de uitvoering daarvan.

De basis daarvoor is een veerkrachtige samenleving. Vanuit een sterke sociale samenhang ontstaat ruimte voor sociale en ruimtelijke initiatieven. In alles wat we doen willen we de samenleving en daarmee onze stad (en regio) versterken. Dat doen we door onze wettelijke taken goed uit te voeren, barrières weg te nemen en te stimuleren en faciliteren waar nodig. Bijvoorbeeld door te investeren in extra wijkcoördinatoren en door het opzetten van 'matching funds' waarmee voor inwoners en ondernemers de drempel wordt verlaagd om initiatief te nemen.

Het is belangrijk dat iedereen mee kan doen, we maken ons daarom sterk voor een inclusieve samenleving. Wij hebben daarin een voorbeeldfunctie. Het is vanzelfsprekend dat we discriminatie uitsluiten en uitvoering geven aan het regenboogakkoord (voor gelijke rechten voor de LHBTI gemeenschap). We zorgen voor een vangnet voor mensen die dat nodig hebben en we stellen hoge eisen aan de laagdrempeligheid en toegankelijkheid van onze dienstverlening.

Nieuwegein staat stevig in de sterke en populaire Utrechtse regio, die zich onderscheidt met een profiel rond 'gezond stedelijk leven'. Ook in de regio geldt dat we alleen samen het verschil kunnen maken. Zowel inwoners als vraagstukken houden zich niet aan onze gemeentegrenzen. Daarom investeren we flink in onze netwerken en de onderlinge samenwerking, een kwestie van halen en brengen. Zo houden we de regio sterk en kunnen we daar als Nieuwegein ook de vruchten van blijven plukken.

Verder heeft het Rijk bij de maartcirculaire een interbestuurlijke agenda opgesteld met tien belangrijke thema's voor alle (lokale) overheden. Het zijn herkenbare thema's die we ook in Nieuwegein belangrijk vinden, we zoeken daar dus graag de samenwerking. De opgaven uit deze agenda brengen we tijdig in beeld en betrekken we bij de gesprekken met de raad en de stad.

Met het coalitieakkoord op hoofdlijnen ontstaat meer ruimte voor inhoudelijke discussie en dialoog met de stad, en vervolgens ook voor wisselende meerderheden in de raad. Als zelfstandige fracties gaan we ons inzetten om de strategische agenda van de gemeenteraad (en daarmee ook democratische vernieuwing) vorm en inhoud te geven. Zo komen we tot gedragen en toekomstbestendige keuzes.

Als coalitie willen we de komende jaren ambitieus en ondernemend te werk gaan. Met de samenleving, de gemeenteraad, gemeentebesturen en de partners zetten we in en om Nieuwegein de schouders eronder om onze stad de komende vier jaar nóg een beetje mooier en duurzamer te maken. En natuurlijk vieren we in 2021 graag samen het vijftigjarige bestaan van de stad Nieuwegein. Want: alleen samen maken we het verschil.

De coalitiepartijen: VVD, PvdA, Groen Links, CDA en Lokale Vernieuwing.

2. Wonen

Ambitie

We zetten in op een gezonde en evenwichtige woningmarkt, waarbij zoveel mogelijk Nieuwegeinse een passende woning kunnen bewonen. Op dit moment zien we dat de schaarste op de koop- en huurmarkt nog steeds toeneemt. Zowel starters als doorstromers, ouderen en statushouders hebben moeite om een woning te vinden die past bij hun leefbehoeften.

Onze woningbouwopgave kent een perspectief van tenminste 50 jaar. We bouwen niet voor de korte termijn, maar maken nu keuzes die ook bijdragen aan een toekomstbestendig profiel van onze stad. Ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en oog voor de omgeving staan daarbij voorop: de juiste woning op de juiste plek. We houden daarbij rekening met de huidige demografische opbouw van Nieuwegein, met een relatief groot aandeel vergrijzende bevolking.

Hoe willen we dat gaan doen?

Het vastgestelde woningbouwprogramma zetten we voort. Daarbovenop willen we de doorstroming een flinke impuls geven. De plekken waar nog gebouwd kan worden zijn in Nieuwegein schaars. Daarom moeten we nadenken over hoe we daar slim mee om willen gaan. We willen zorgen voor voldoende betaalbare woningen, zonder concessies te doen aan de kwaliteit. Dit vraagt om een integrale aanpak waarbij we in de breedte inzetten op alle onderdelen van deze opgave.

Voor de sociale huursector betekent dat dat we een passend aanbod voor de doelgroep prioriteit geven. We continueren de huidige prestatieafspraken met woningbouwcorporaties en spreken daarnaast een verkoopprogramma voor scheefwoningers af. Verder benoemen we een aantal maatregelen waardoor de beschikbaarheid, toegankelijkheid en betaalbaarheid van met name sociale huurwoningen toeneemt.

We staan voor onze opgave niet alleen aan de lat: ook andere partijen en de Utrechtse regiogemeenten hebben hierin een verantwoordelijkheid. Een stevige samenwerking en goede afspraken met o.a. woningbouwcorporaties, ontwikkelaars en de U10 zijn daarom cruciaal.

Wat gaan we doen?

Onze maatregelen zijn deels gericht op het bevorderen van de doorstroming, en deels op het op inzetten op een passende en diverse woningvoorraad:

- We continueren het succesvolle transformatieprogramma van kantoren en breiden dit uit naar gebiedstransformaties van kantoor- en bedrijfsterreinen;
- We stellen een verhoogde starterslening beschikbaar voor starters op de woningmarkt, zodat we inspelen op de actuele situatie in de markt. Deze moet het starters mogelijk maken in te stromen;
- We bouwen meer woningen in het midden- en hogere segment om te voorkomen dat mensen met een midden- en hoger inkomen in een goedkoper segment blijven wonen;
- We zorgen voor passende woningen die tegemoetkomen aan de behoeften van senioren. Op die manier komen woningen in de woonwijken vrij voor jongeren en gezinnen;
- We spelen in op de woonbehoeften van mensen die wonen en zorg moeten combineren;
- We willen grip krijgen op de middeldure huur zodat deze beter aansluit als doorstroombemogelijkheid vanuit sociale huur;
- We streven samen met onze partners in de regio naar een toewijzingsbeleid waarbij actief zoekgedrag voorrang krijgt op passieve wachttijd;
- Bij nieuwbouw maken we afspraken met projectontwikkelaars over het aandeel sociale woningbouw. Dit is locatie- en contextafhankelijk.

3. Sociaal domein

Ambitie

Wij willen onze inwoners in staat stellen zelfstandig en gezond hun leven te leiden samen met de mensen die belangrijk voor hen zijn. We investeren in de sociale veerkracht van de mensen in de samenleving én in de signalering en preventie van problemen. Als vangnet bieden we hulp op maat. Dit alles realiseren we binnen de daarvoor beschikbare middelen.

Hoe gaan we dat doen?

De transformatieagenda is en blijft onze basis. Onze leidende principes hierbij zijn maatwerk, veerkracht, participatie en activering. De wijze waarop we er uitvoering aan geven is flexibel en moet steeds blijven aansluiten op veranderende vraagstukken en nieuwe ontwikkelingen en inzichten.

Participatie staat voorop: we willen dat alle inwoners kunnen deelnemen aan de samenleving. Daarvoor is het belangrijk dat deze toegankelijk is, ook voor onze kwetsbare inwoners. Door hun talenten aan te spreken activeren we ook deze groep. We houden daarbij rekening met de grenzen van zelfredzaamheid.

We vinden het belangrijk dat niemand tussen wal en schip valt. Inwoners maken indien nodig gebruik van hulp op maat: zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. De beweging naar een veerkrachtige samenleving staat centraal, daarom zetten we fors in op preventie, signalering en een goede zorginfrastructuur. Op die manier sorteren we ook voor op de veranderingen op het gebied van beschermd wonen.

Uiteraard is er een vangnet voor wie dat nodig heeft. De brede toegang is een netwerksamenwerking van alle partners op het gebied van o.a. zorg, ondersteuning, participatie, schuldhulpverlening, werk en wonen. Ook Geynwijs maakt hier deel van uit. Omdat de brede toegang een sleutelrol speelt bij het realiseren van onze ambities, moet het optimaal functioneren. Doelmatigheid en kwaliteit staan hierbij voorop. Dat betekent dat we inzetten op het verbeteren van de onderlinge samenwerking en het bevorderen van de professionele regelruimte zodat wijkteams in staat zijn samen met mensen een oplossing op maat te vinden. We sturen bij als de situatie daarom vraagt.

De participatiewet vraagt om nieuwe, innovatieve vormen om participatie te vergroten en armoede te verminderen. We zoeken samen met onze partners, naar een goede balans tussen activering en ondersteuning. We zien specifiek dat

de aantallen werkende mensen met armoedeproblematiek en jongeren met schulden toenemen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We continueren de transformatieagenda voor het sociaal domein;
- We bieden ruimte voor initiatieven en stimuleren het nemen ervan;
- We verbeteren de effectiviteit van de samenwerking in de Brede Toegang en maken slimme inkoopafspraken met aanbieders;
- We verbeteren de dienstverlening van Geynwijs en hebben hierbij expliciet aandacht voor duidelijke opdrachten met meer professionele regelruimte;
- We onderzoeken mogelijkheden om mantelzorgers te ontlasten, bijvoorbeeld door een 'respijthuis';
- We zetten in op het verkorten van de wachtlijsten in de (jeugd)zorg;
- We zetten het armoedebeleid voort met extra aandacht voor de groepen: gezinnen met kinderen en 'nieuwe armen';
- We ontwikkelen met werkgevers, WIL en maatschappelijke organisaties een maatregelenmix gericht op participatie d.m.v. een combinatie van activering en ondersteuning. In 2019 en 2020 willen we experimenteren met verschillende interventies. In 2021 willen we hierin een keuze maken;
- De wettelijke verplichting met betrekking tot de Garantiebannen pakken we op en we reserveren alvast budget voor de begeleidingskosten;
- We ondersteunen bij een snelle inburgering en integratie;
- We zetten in op het terugdringen van eenzaamheid;
- We geven prioriteit aan een sluitende aanpak van laaggeletterdheid.

4. Onderwijs

Ambitie

Ieder kind heeft recht op goed onderwijs op een passende, ruime en schone locatie. We investeren daarom in nieuwe, multifunctionele, accommodaties waar leren, bewegen en ontmoeting samen komen. Daarnaast vinden we het belangrijk

dat scholen niet alleen fysiek, maar ook sociaal veilig zijn. Samen met onze onderwijspartners en ouders willen we er zorg voor dragen dat voor ieder kind in een passende setting onderwijs op maat voorhanden is. We maken ons er sterk voor dat over 4 jaar geen enkel kind onnodig thuis zit.

Hoe willen we dat doen?

Onze ambities vragen onder andere om een sluitende samenwerking op het gebied van ondersteuning, signalering van problemen en de aansluiting op de arbeidsmarkt. Het belang van het kind of de jongere staat hierbij voorop. Hiervoor willen we ook de samenwerking met het bedrijfsleven, maatschappelijke instellingen en het onderwijs een nieuwe impuls geven.

In de vorm van een educatieve agenda willen we structureel met het Nieuwegeinse primair-, voortgezet- en beroepsonderwijs in gesprek. De onderwerpen kunnen door de tijd heen variëren of voeding krijgen vanuit onze partners of de strategische agenda.

Wat gaan we daarvoor doen?

- In ieder geval willen we aan de hand van de educatieve agenda met onze onderwijspartners in gesprek over:
 - Het zorgdragen voor voldoende onderwijsaanbod, zodat de keuzevrijheid voor ouders en kinderen gewaarborgd blijft;
 - Een betere aansluiting tussen zorgpartners (waaronder Geynwijs) en onderwijspartners, Wij staan hierbij open voor onconventionele maatregelen, zoals het bundelen van budgetten. Actuele onderwerpen zijn:
 - Het tegengaan van handelingsverlegenheid op school bij het vermoeden dat de ontwikkeling van een kind bedreigd wordt door de situatie thuis;
 - Het terugdringen van het aantal thuiszitters.
 - Het terugdringen van onderwijsachterstanden;

- Zorgdragen voor een passend aanbod voor alle kinderen en jongeren, dus ook onderwijs voor hoogbegaafde kinderen of kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte;
- Het bevorderen van de aansluiting tussen beroepsonderwijs en de arbeidsmarkt. Hierbij willen we inzetten op het bieden van voldoende stageplekken;
- Afspraken over de wijze waarop de school als ingang voor bredere maatschappelijke educatie beschikbaar is, zoals voor het afleggen van een verkeersexamen, het faciliteren van zwemles voor alle kinderen of het aanbieden van cultuur- en natuureducatie;
- Het bevorderen van groene en beweegvriendelijke schoolpleinen;
- We gaan de mogelijkheid verkennen om ook kinderen op Havo-/VWO-niveau met een extra ondersteuningsbehoefte (bijvoorbeeld bij Autisme Spectrum Stoornis) passend (speciaal) onderwijs te bieden.
- In lijn met onze ambities vinden we het belangrijk dat het vanuit de gemeente gefinancierde leerlingenvervoer uitgaat van de ondersteuningsbehoefte van een kind. Onze verordening leerlingenvervoer zal hierop worden aangepast.

5. Veiligheid

Ambitie

Nieuwegein kent door haar ligging redelijk wat grote-stadsproblematiek. We vinden het belangrijk dat iedere Nieuwegeiner zich veilig voelt in zijn of haar stad, zowel thuis als op straat. Het vergroten van de sociale en digitale veiligheid geven we vorm met inwoners en maatschappelijke organisaties zoals onderwijs en welzijnswerk. We reageren alert op signalen uit de samenleving, zowel bij daadwerkelijke criminaliteit (objectief) als de beleving ervan door inwoners (subjectief). Bij vermoedens van (ondermijnende) criminaliteit handhaven we adequaat.

Hoe willen we dat doen?

Zowel preventie als repressie verdienen onze aandacht. Samenwerken is cruciaal bij de bevordering van objectieve en subjectieve veiligheid. Als gemeente trekken we samen op met het openbaar ministerie en politie, maar het effect is groter wanneer ook inwoners, ondernemers, organisaties en verenigingen betrokken zijn. Zij zien vaak als eerste wat er speelt in hun omgeving. Het organiseren van die samenwerking vraagt wel om extra inzet.

Ook in de aanpak van criminaliteit trekken we samen op. Hierbij zal vrijwel altijd een mix van maatregelen nodig zijn. Indien effectief, kan de inzet van techniek, zoals cameratoezicht of kentekenregistratie, hier onderdeel van uitmaken. We kiezen daarvoor indien dit gericht, zorgvuldig, gemotiveerd en proportioneel gebeurt. Daarnaast zetten we in op het bevorderen van de zichtbaarheid van toezichthouders en handhavers op straat.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We stimuleren en ondersteunen initiatieven van inwoners en ondernemers die de veiligheid bevorderen;
- We vergroten inzetmogelijkheden en de zichtbaarheid van BOA's (buitengewoon opsporingsambtenaren) op straat. Indien nodig breiden we de capaciteit uit;
- We hebben tot doel samen met onze veiligheidspartners meer grip te krijgen op de omvang van ondermijnende criminaliteit en tot passende maatregelen te komen;
- We vergroten structureel de ambtelijke beleids capaciteit op het gebied van openbare orde en veiligheid;
- We zetten in op het bestrijden van handelingsverlegenheid bij het signaleren van huiselijk geweld, kindermishandeling en pesten;
- Indien nodig zetten we gericht en slim middelen als cameratoezicht of kentekenregistratie in. De bevoegdheid hiervoor ligt bij de burgemeester, in afstemming met OM en politie.

6. Duurzaamheid

Ambitie

Nieuwegein wil in 2040 een klimaatneutrale stad zijn. Dat willen we bereiken door slim in te zetten op energietransitie, een circulaire economie, duurzaam bouwen / verduurzaming van de woningvoorraad en (bestaande) bedrijven en mobiliteit.

Hoe willen we dat doen?

De door de raad vastgestelde routekaart energieneutraal Nieuwegein 2040 en het daarbij horende uitvoeringsprogramma, zijn ons uitgangspunt. Daarnaast wordt aandacht voor duurzaamheid (waaronder aardgasloze wijken) een leidend principe in al het beleid.

De ambitie vraagt vooral een gezamenlijke inspanning van alle inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) partners in en om Nieuwegein. De gemeente geeft daarbij het goede voorbeeld. Mede via de strategische agenda willen we de kennis, de energie en de daadkracht in de stad op het gebied van duurzaamheid benutten en een impuls geven.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zetten actief in op samenwerking in de stad en regio om de duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken;
- We geven volop ruimte aan innovatie en experimenten op het gebied van duurzaamheid (bijvoorbeeld bij Binnenstad-West en Rijnhuizen). We benutten daarbij de mogelijkheden van de Omgevingswet;
- We zetten in op verduurzaming van de bestaande woningvoorraad door middel van prestatieafspraken met woningbouwcorporaties en andere eigenaren;
- Bij de invulling van de schaarse ruimte voor nieuwbouw kijken we naar de ruimtelijke kwaliteit en zoeken we maatwerkoplossingen op basis van de laatste inzichten op het gebied van duurzaamheid en mobiliteit;

- We zien de komende jaren geen mogelijkheden voor grote windturbines op Nieuwegeins grondgebied. Tegelijk zien we dat technologische ontwikkelingen snel gaan. Daarom willen we in 2018 samen met de regio de mogelijkheden onderzoeken van (klein- en grootschalige) innovatieve duurzame alternatieven voor fossiele energie. Denk daarbij aan andere vormen van zonne-energie, windenergie, waterenergie, aardwarmte, etc.;
- We zetten in op verduurzaming van de stadsverwarming en onderzoeken de mogelijkheid om de keuzevrijheid van de gebruikers te vergroten;
- We faciliteren een laagdrempelig platform (digitaal en persoonlijk) voor lokale kennisdeling en hulp bij het vinden en snappen van regelingen en subsidies op het gebied van duurzaamheid en asbestsanering;
- We zetten een revolverend duurzaamheidsfonds op voor leningen aan particulieren en initiatieven uit de stad die geen gebruik kunnen maken van subsidies voor verduurzaming;
- We geven ruim baan aan initiatieven om de oplaadinfrastructuur voor duurzame mobiliteit en duurzame brandstoffen verder uit te breiden.

7. Openbare ruimte & leefbaarheid

Ambitie

We willen in Nieuwegein een gezonde leefomgeving voor iedereen. Een prettige, verzorgde en (sociaal) veilige openbare ruimte die uitnodigt om te verblijven en te ontmoeten draagt daar aan bij.

Hoe willen we dat doen?

We maken het beheer en onderhoud van de openbare ruimte op orde en werken achterstallig onderhoud weg. Tevens investeren we in de vernieuwing van verouderende wijken en ondersteunen initiatieven die de sociale cohesie bevorderen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We brengen het beheer op orde en gaan door met het programma Betere Buurten. Ons streven is om in 2020 de budgetten van Beheer op Orde, Betere Buurten en Klimaatadaptatie in samenhang structureel in de begroting onder te brengen;
- We voeren regie op een integrale aanpak om de stad op orde te brengen;
- De historische dorpskernen zijn beeldbepalend voor Nieuwegein. We stimuleren en ondersteunen initiatieven om de zichtbare cultuurhistorie in en om de oude dorpskernen te behouden en versterken;
- Dierenwelzijn vormt bij het beheer van groen en water een kwaliteitscriterium (bijvoorbeeld bij aanbestedingen);
- Bij noodzakelijke ingrepen in het groen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de ecologische en zichtkwaliteit;
- We besteden aandacht aan de zichtkwaliteit van de entrees van de stad;
- Bij de actualisatie van bestemmingsplannen en in het proces met de Omgevingswet maken we het makkelijker om ontmoetingsplekken in wijken te realiseren die bijdragen aan de sociale cohesie;
- We versterken het team wijkcoördinatoren en ze krijgen 'handgeld' om sneller te kunnen handelen bij kleine uitgaven die nodig zijn voor de wijk.

8. Sport, recreatie, cultuur & evenementen

Ambitie

We vinden het belangrijk de verbinding tussen inwoners te faciliteren en te bevorderen. Beweging en ontmoeting zijn belangrijk voor gezondheid. Vrijtijdsbesteding speelt daarin een prominente rol. Sport, recreatie, cultuur en evenementen kennen niet alleen een groot aantal bezoekers en gebruikers, maar ook veel vrijwilligers. Beide groepen zijn van grote meerwaarde voor onze

stad. Als gemeente zorgen we voor de randvoorwaarden die nodig zijn voor het instandhouden en versterken van de sociale infrastructuur.

Hoe willen we dat doen?

We dragen zorg voor goede basisvoorzieningen die passen bij de maat en het karakter van Nieuwegein. Dat betekent dat we voorzieningen als sportaccommodaties, maatschappelijk vastgoed, theater De Kom en bibliotheek De Tweede Verdieping een goede toekomst bieden. We wegen daarbij steeds af wat de meest toekomstbestendige oplossing is.

We willen dat Nieuwegein een aantrekkelijke en levendige stad is, waar ruimte is voor initiatief en evenementen. Dat betekent ook het zichtbaar maken van wat er al is, bijvoorbeeld door citymarketing of het inzetten op cultuurhistorische waarden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zetten de plannen voor vernieuwing van sportaccommodaties voort;
- We gaan op basis van een financieel businessmodel in gesprek met De Kom over een mogelijke fysieke investering;
- We vragen De Kom concrete maatregelen te nemen om meer jongeren bij cultuur te betrekken;
- We gaan op basis van een maatschappelijk businessmodel in gesprek met de Tweede Verdieping over aanvullende activiteiten op hun primaire functies;
- We herijken het evenementenbeleid en verruimen de bijbehorende budgetten en mogelijkheden;
- Als de fiscale regelingen vanuit het Rijk duidelijker zijn, zijn we bereid om opnieuw naar de positionering van het sport-gerelateerde maatschappelijk vastgoed te kijken.

9. Economie & werkgelegenheid

Ambitie

Nieuwegein is onderdeel van de populaire en economisch sterke Utrechtse regio, die zich onderscheidt met een profiel rond 'gezond stedelijk leven'. We vinden het belangrijk dat Nieuwegein, aansluitend op dit profiel, een aantrekkelijke stad is en blijft voor ondernemers, werkenden en werkzoekenden. Participatie staat hierbij voorop: meedoen is belangrijk.

Hoe willen we dat doen?

Voor het thema economie en werk is samenwerken van groot belang: met ondernemers, met onderwijsinstellingen, met inwoners en met Werk en Inkomen Lekstroom (WIL). Ook de samenwerking met de Provincie, regiogemeenten en met andere (inter)nationale regio's kan ons economisch klimaat, en daarmee onze inwoners, ten goede komen. Niet voor niets is dit één van de speerpunten van de economische visie.

Een goed ondernemersklimaat helpt bij het aantrekken van maatschappelijk verantwoorde ondernemers die onze stad verrijken en bijdragen aan onze sociale, duurzame en economische doelstellingen. Een stevige economische profilering vergroot onze aantrekkelijkheid: als logistiek centrum, als stad van maakindustrie, maar ook als verlengstuk voor het Utrechtse healthcluster. Zo kunnen we de nabijheid van het Utrecht Science Park benutten om in te zetten op sterk innovatieve bedrijven, start-ups en broedplaatsen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We intensiveren de samenwerking:
 - Met onderwijsinstellingen en werkgevers;
 - De Economic Board Utrecht (EBU);
 - Met de U10 en andere regio's.
- We enthousiasmeren en stimuleren duurzame bedrijven om samen een netwerk op te zetten;

- We pakken de actiepunten uit de economische visie voortvarend op;
- We begeleiden VVE's en andere samenwerkingsverbanden van ondernemers bij het aantrekkelijk maken en houden van bedrijventerreinen;
- We maken de weg vrij om glasvezel aan te kunnen leggen;
- We zetten een ondernemersloket op voor kleine ondernemers, ZZP-ers en MKB-ers en brengen ze met elkaar in verbinding;
- We ontwikkelen een nieuw standplaatsenbeleid in samenspraak met winkeliers en ambulante ondernemers;
- We zetten citymarketing in ter ondersteuning van onze economische profilering.

10. Natuur

Ambitie

Het groen in Nieuwegein is belangrijk voor de uitstraling van de stad. We gunnen iedereen in Nieuwegein een groene leefomgeving. Hierbij zetten we in op het behouden en bevorderen van natuurwaarden en ecologische verbindingzones.

Hoe willen we dat doen?

De huidige ecologische hoofdstructuur biedt een groene basis waar we niet van af zullen wijken. Ontbrekende schakels van de ecologische verbindingzones moeten als onderdeel van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden ingevuld. Inwoners en initiatiefnemers hebben hier zelf ook een rol in.

We maken onderscheid tussen gebruikersgroen en ecologisch groen. Het ecologisch groen blijft nadrukkelijk bestemd voor natuurwaarden. Dat onderscheid valt soms samen op één locatie, zoals in park Oudegein.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We staan evenementen in park Oudegein toe die passend zijn bij het voor recreatie bestemde gebied;
- We leggen natuurwaarden vast in de Omgevingsvisie;
- We hanteren het huidige onderscheid tussen ecologisch groen en gebruikersgroen;
- Indien in een bepaald gebied de komende jaren geen ontwikkelingen gepland staan brengen we de investeringen voor het dichten van gaten in de ecologische verbindingzones in kaart;
- Wanneer bomen gekapt worden planten we waar gepast/gewenst fruitbomen terug in samenspraak met omwonenden;
- We zoeken een balans tussen beheer en bevordering van de biodiversiteit (o.a. bijenstand).

11. Bereikbaarheid & mobiliteit

Ambitie

We blijven werken aan een goede bereikbaarheid en veilige (school)routes in Nieuwegein. Dat doen we in samenhang met de regionale en stedelijke ontwikkelingen. Daarbij zoeken we steeds naar innovatieve en duurzame oplossingen.

Hoe willen we dat doen?

Het Gemeentelijk mobiliteitsplan plus (GMP+) is de basis en leidraad voor de aanpak van mobiliteitsvraagstukken in de gemeente Nieuwegein. Hierin staat aangegeven welke ambities de gemeente nastreeft en wil realiseren met behulp van de beschikbare middelen vanuit de onderhoudsbudgetten en de te verwachten subsidiegelden.

Daarbij is de samenwerking met andere partijen, zoals regiogemeenten, Provincie, Rijk, inwoners, ondernemers, instellingen en belangengroeperingen een belangrijke voorwaarde.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het tram- en busstation City is een belangrijk regionaal OV knooppunt. Samen met de regio en de Provincie zetten we tijdig in op ambitieuze doelstellingen voor de volgende OV concessie in 2023. Daarbij zetten we in op afspraken over bereikbaarheid, toegankelijkheid, duurzaamheid en nieuwe regionale OV-hubs;
- We maken ons sterk voor de bereikbaarheid van bestaande woonwijken en nieuw ontwikkelde gebieden (zoals Het Klooster en Rijnhuizen);
- De Regiotaxi is een belangrijke aanvullende schakel in het OV-netwerk;
- We maken het gebruik van de hoofdwegenstructuur voor autoverkeer met een herkomst of bestemming in Nieuwegein aantrekkelijker. Dit mag echter niet ten koste gaan van de oversteekbaarheid voor het langzame verkeer;
- Om geluidsoverlast en de uitstoot van CO₂ en fijnstof te beperken en de doorstroming en verkeersveiligheid te vergroten onderzoeken we de mogelijkheid van een 'groene golf' op de hoofdstructuur. Daarnaast onderzoeken we wat verder nodig is om de onderliggende wegenstructuur te ontlasten;
- We nemen maatregelen om de verkeersintensiteit op de Noordstedeweg te verlagen en de verkeersveiligheid verder te vergroten. De binnenstad blijft hierbij bereikbaar;
- We maken een inventarisatie van de knelpunten in de fietsverbindingen en zoeken naar mogelijkheden en financiering om deze onveilige en/of onlogische situaties aan te pakken. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de ontsluiting van Rijnhuizen, de oversteek van de Plettenburgerbaan en de Noordstedeweg;

- Samen met de winkeliers, ondernemers en maatschappelijke partners in de Binnenstad willen we City nog aantrekkelijker maken waardoor we meer bezoekers trekken en een gunstiger parkeerexploitatie.

12. Omgevingswet

Ambitie

De invoering van de Omgevingswet is een forse opgave die ons de kans biedt om onze inwoners, ondernemers en initiatiefnemers centraal te stellen bij de inrichting van de fysieke leefomgeving. Dat vraagt wel het nodige van gemeentebestuur, de ambtelijke organisatie en de samenleving. We willen daar de ruimte voor bieden. Voorop staat dat de inwoner in de praktijk iets moet merken van onze inspanningen.

De leidende principes van de Omgevingswet vormen de basis voor de implementatie. Dit zijn:

- De gebruiker staat centraal;
- De gemeente werkt integraal;
- Gemeentelijke plannen zijn realistisch, uitvoerbaar en handhaafbaar;
- De gemeente biedt ruimte en durft los te laten;
- De gemeente heeft oog voor alle belangen;
- De gemeente werkt gebiedsgericht en durft te differentiëren.

Hoe willen we dat bereiken?

De Omgevingswet schrijft een werkwijze voor die ook kansen biedt om vorm te geven aan democratische vernieuwing. Dat betekent: een doorlopende dialoog, een dynamische invulling en een opgavegerichte werkwijze. Ook een optimale dienstverlening is een belangrijk onderwerp hierin, evenals het gebiedsgericht werken. We zoeken dan ook zoveel mogelijk aansluiting bij deze ontwikkelingen.

De komende jaren gaan we de leidende principes geleidelijk verder inkleuren en vormgeven. Hierbij zoeken we naar een balans tussen ambities, effectiviteit en haalbaarheid. We sturen op een optimale integrale benadering van de fysieke leefomgeving: niet alleen bij de instrumenten vanuit de Omgevingswet, maar bij alle onderwerpen die hieronder vallen of raakvlakken mee hebben.

Centraal in de toekomstige Nieuwegeinse Omgevingsvisie staan de thema's gezondheid, duurzaamheid en veiligheid. Hierover gaan we breed met de stad en de raad in gesprek: waar liggen opgaven en kansen? Waar laten we ruimte en waar geven we als gemeente meer sturing om de ruimtelijke kwaliteit of veiligheid te waarborgen? Als gemeente vertegenwoordigen we hierin het algemeen belang en kunnen we extra urgentie meegeven. Zo willen we graag de ruimte bieden aan experimenten en innovatie op het gebied van duurzaamheid en energietransitie, en willen we de sociale veiligheid van de openbare ruimte slim bevorderen. De kansen die de fysieke leefomgeving biedt om ook de veerkracht van onze inwoners te bevorderen, bijvoorbeeld door beweegbevordering of het inrichten van ontmoetingsplekken, benutten we optimaal.

In de ontwikkeling van het nieuwe stelsel letten we goed op de privacy en het gebruikersgemak. Hierbij hebben we nadrukkelijk oog voor mensen die niet over de (digitale) vaardigheden beschikken om hun weg in de nieuwe Omgevingswet te vinden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We gebruiken de Omgevingswet als vliegwiel om de nieuwe (bestuurlijke) werkwijze van handen en voeten te voorzien, en sluiten hierbij aan bij andere lopende ontwikkelingsporen;
- We implementeren de ontwikkelstrategie Omgevingswet, maar blijven hierin flexibel en alert op nieuwe ontwikkelingen;
- We werken samen met de stad aan een omgevingsvisie waarin ruimte is voor kansen en ontwikkelingen op het gebied van gezondheid,

duurzaamheid en veiligheid, en waarin tegelijkertijd de continuïteit van ons beleid zoveel mogelijk overeind blijft;

- We gaan, samen met andere gemeenten, in gesprek met het Rijk over een tegemoetkoming in de implementatiekosten.

13. Dienstverlening & organisatie

Ambitie

We willen moderne laagdrempelige dienstverlening voor onze inwoners en ondernemers: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet en ondersteunen waar nodig. We willen een professionele, veerkrachtige en toekomstbestendige gemeentelijke organisatie.

Hoe willen we dat doen?

We gaan verder met het programma dienstverlening en werken via vier sporen aan de verbetering van de dienstverlening:

- Verbeteren bereikbaarheid;
- Doorontwikkelen digitale dienstverlening;
- Passende dienstverlening: ken je inwoner en ondernemer;
- Dienstverlening als motor van organisatieontwikkeling.

Via de uitwerkingsplannen van de I-strategie werken we aan de voortschrijdende digitale transitie en de bijbehorende wettelijke verplichtingen. Daarbij besteden we veel aandacht aan het digitale bewustzijn (inclusief privacy) en de digitale vaardigheden van medewerkers. Daarbij zoeken we steeds meer de samenwerking in de regio. Dit heeft een directe relatie met dienstverlening en de doorontwikkeling van de organisatie.

We zijn samen met de samenleving, de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie op zoek naar nieuwe manieren van werken waarin maatschappelijke vraagstukken centraal staan. We hebben vertrouwen in de professionaliteit en

ontwikkelbereidheid van onze medewerkers. We bieden ruimte voor innovatie en experiment en steunen hen daarin. We zorgen er ook voor dat we regelmatig met elkaar evalueren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We nemen het 'VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking' als uitgangspunt en laten ons adviseren over de toepasbaarheid;
- We ontsluiten onze informatie zo laagdrempelig mogelijk. Waar overheidsinformatie of formulieren te ingewikkeld zijn ondersteunen we inwoners persoonlijk;
- We erkennen de huidige spanning op de organisatie. We stellen de organisatie in staat door te ontwikkelen door in overleg met de directie extra te investeren in personeel en in systemen. Dit moet uiteindelijk ten goede komen aan de dienstverlening van onze inwoners;

14. Financiën

Met dit coalitieakkoord blijven wij de komende raadsperiode voldoen aan de begrotingsrichtlijnen van de Provincie. Het coalitieakkoord zal –gegeven de maartcirculaire– leiden tot een financieel meerjarenbeeld met een positief saldo in 2022. Daarbij hoort de kanttekening dat uit het positieve saldo wel een aantal opgaven moeten worden gedekt.

Wij hebben er bewust voor gekozen de beschikbare financiële ruimte niet volledig in te zetten. Omdat veel nog onzeker is (denk bijvoorbeeld aan de eisen uit het interbestuurlijk programma), maar zeker ook om ruimte te geven aan de discussie en dialoog met de samenleving en de gemeenteraad. Daarbij zien we ook overlap ontstaan tussen de keuzen in dit coalitieakkoord en punten op de strategische agenda. We zien mogelijkheden om daar samen invulling aan te geven.

Daar waar in aanvulling op dit akkoord extra middelen noodzakelijk zijn, gaan wij ook kritisch de bestaande begrotingsposten tegen het licht houden. Zo versterken we de budgetdiscipline en voorkomen we extra beslag op de begrotingsruimte na 2022. Want we realiseren ons dat de wereld in 2022 niet ophoudt: vanuit de vorige kadernota weten we dat ons daarna nog een aantal financiële uitdagingen te wachten staan.

Vanwege het besluit inzake de onderwijs- en sportaccommodaties doen we op dat vlak zelfs al een beroep op de ruimte na 2022. En hoewel er ook sprake is van positieve ontwikkelingen hechten wij eraan om ook de colleges en raden na ons bewegingsruimte te bieden. Mede om die reden gaan wij jaarlijks bij de Kadernota niet alleen het perspectief van de meerjarenbegroting in beeld brengen maar ook een doorkijk geven naar de jaren daarna. Op die manier hopen wij een goede basis te bieden om tijdig te anticiperen op ontwikkelingen en te komen tot toekomstbestendige keuzen.

In bijlage 2 staan drie tabellen met een overzicht van de financiële keuzen in dit coalitieakkoord. We vragen het nieuwe college de financiële consequenties van dit coalitieakkoord te verwerken in de P&C cyclus.

Nieuwegein, mei 2018

Bijlagen

1. Beoogd nieuw college en portefeuillevverdeling
2. Overzicht financiële keuzen

Bijlage 1: kandidaat wethouders en beoogde portefeuillevverdeling

Bestuurder	Wijkwethouder	Portefeuille
Frans Backhuijs (1 fte) Burgemeester	-	• Openbare orde en veiligheid • Toezicht en integrale handhaving • Dienstverlening, ICT / informatiebeleid en archief • Communicatie • Externe betrekkingen • Onderzoek en statistiek
Ellie Eggengoor (1 fte) VVD 1 ^e loco	Binnenstad, Merwestein, Galecop	• Economie en werk • WMO • Transformatieagenda: Geldwijs, zelfredzaamheid, meedoen naar vermogen • Mobiliteit • Grondbedrijf • Het Klooster
Hans Adriani (1 fte) PvdA 2 ^e loco	Batau Zuid, Zuilenstein – Huis De Geer	• Wonen / bouwen / transformeren • Transformatieagenda: Woonwijs • Financiën • Ruimtelijke Ordening • Omgevingswet
Marieke Schouten (1 fte) GroenLinks 3 ^e loco	Batau Noord, Lekboulevard - Hoog Zandveld	• Transformatieagenda: Brede Toegang • Duurzaamheid • Mondiaal / Dierenwelzijn • Openbaar domein • Rhijnhuizen geeft energie
Jan Kuiper (1 fte) CDA 4 ^e loco	Jutphaas–Wijkersloot, Doorslag	• Jeugd/Onderwijs • Gezondheid • Transformatieagenda: Eigenwijks, Positieve Gezondheid, Kansen voor Jeugd • Personeel en organisatie, • Betere buurten • Maatschappelijk vastgoed incl. Atrium • Hollandse Waterlinie
John van Engelen (0,5 fte) Lokale Vernieuwing 5 ^e loco	Fokkesteeg, Vreeswijk	• Sport, evenementen, cultuur & recreatie • Binnenstadsmanagement • Parkeren • Coördinatie statushouders • Deltaproject

Bijlage 2: Overzicht financiële keuzen

Voortzetting en overnemen vorige periode	2018	2019	2020	2021	2022
investeringen onderwijs en sport, fase 2 en 3			50	334	510
klimaatadaptatie (kapitaallasten)			25	50	75
klimaatadaptatie, personele inzet		70	70	70	70
structureel voortzetten routekaart Energieneutraal		0	0	0	475
investeringen sportpark Parkhout (kapitaallasten)		0	50	50	50
extra stijging aanneemkosten (kapitaallasten)			50	50	50
garantiebanen begeleidingskosten		25	30	35	50
Totaal		95	275	589	1.280

Afspraken nieuwe coalitieperiode	2018	2019	2020	2021	2022
WONEN					
startersleningen	0	50	50	50	50
ONDERWIJS					
zwemmen en verkeersexamens	0	25	25	25	25
schoolpleinen (kapitaallasten)	0	25	25	25	25
VEILIGHEID					
vergroten beleidscapaciteit (personeel)	0	140	140	140	140
versterken veiligheid, toezicht en handhaving (personeel)	0	150	150	150	150
Nijpelsplantsoen	0	75	75	75	0
DUURZAAMHEID					
matchingsfund, groen geluk	0	100	100	100	100
beheer revolving fund	0	40	40	40	40
OPENBARE RUIMTE EN LEEFBAARHEID					
historische dorpskernen (deels kapitaallasten)	0	0	50	50	50
werkbudget wijkcoördinatoren	0	40	40	40	40
aanvullende capaciteit wijkcoördinatoren (personeel)	0	112	112	112	112
SPORT, RECREATIE EN VRIJE TIJD					
herijken evenementenbeleid	0	60	60	60	60
BEREIKBAARHEID EN MOBILITEIT					
in kaart brengen fietsknelpunten	20	0	0	0	0
Noordstedeweg en Plettenburgerbaan (kapitaallasten)	20	0	0	50	50
onderzoek groene golf	10	0	0	0	0
DIENTSTVERLENING EN ORGANISATIE					
bestuurskosten	40	75	75	75	75
personele knelpunten (incl. dienstverlening en communicatie)	0	500	500	500	500
Saldo intensiveringen	90	1.392	1.442	1.492	1.417

Ontwikkelingen waarvoor de benodigde middelen nog niet bekend zijn

Asbestdaken
Nieuwegein 50 jaar
Aanpak fietsknelpunten
Ecologische verbindingzones
Realisatie Groene Golf
Omgevingswet
Informatiebeleid en automatisering
Participatie en uitvoering strategische agenda
InterBestuurlijk Programma